

LBRIS

We know
books
MINISTERUL EDUCAȚIEI

Mirela Mihăescu • Ștefan Pacearcă
Anița Dulman • Crenguța Alexe • Otilia Brebenel

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Clasa a III-a

 intuitext[®]
grip SOFTWIN

1 BUN RĂMAS, VACANȚĂ! BUN GĂSIT, ȘCOALĂ!

9

2 POVEȘTILE PĂMÂNTULUI

11

C OMPETENȚE

	<i>Spiridușul cel bun al cărții</i> , după Ada Teodorescu.....	12
	Ascultăm și comunicăm	15
1.1. 1.4. 2.2. 3.1.	<i>Povestea pământului și a muncii</i>	16
	<i>Cu nasul în carte</i> , după Nina Cassian	18
3.2. 3.6. 4.1. 4.4.	Așezarea textului în pagina caietului.....	19
	Jurnalul de lectură.....	20
4.5.	Cum se organizează un portofoliu.....	21
	Recapitulare	22
	Evaluare	23
	Exersăm, corectăm, progresăm	24

3 CĂLĂTORIE PE UN NOR

25

C OMPETENȚE

	<i>Furtuna</i> , după Ruth Stiles Gannett.....	26
	<i>Țara lui Vreau-și-primesc</i> , după André Maurois	28
1.1. 1.4. 2.2. 2.5.	Personajele textului	30
3.1. 3.2. 3.3. 3.6.	<i>O vizită la Cumuleta</i> , după George Ricus	31
	Semnele de punctuație	33
4.1. 4.4.	Ascultăm și comunicăm	34
	Scrierea textului în care se prezintă o întâmplare imaginată	35
	Recapitulare	38
	Evaluare.....	40
	Exersăm, corectăm, progresăm	42

4 DIN LUMEA REALĂ, ÎN LUMEA TEXTULUI

43

C OMPETENȚE

	<i>Ruxi</i> , după Matthew Lipman	44
	Povestirea orală a unor întâmplări trăite	46
1.1. 1.2. 2.2. 3.1.	Povestirea orală a unor întâmplări auzite sau văzute.....	46
	Scrierea textului în care se prezintă o întâmplare trăită	47
3.2. 3.6. 4.3. 4.4.	<i>Cocoș de munte fotografiat</i> , după Ionel Pop	48
	Povestirea orală a unei întâmplări citite.....	50
	Ascultăm și comunicăm	51
	<i>Perla de scoică</i>	52
	<i>Casa lui Tomi</i> , după Adrian Oprescu	54
	Recapitulare	56
	Evaluare.....	58
	Exersăm, corectăm, progresăm	60

5 PLANTELE ȘI ANIMALELE AU POVEȘTEA LOR

COMPETENȚE

1.1. 1.4. 1.5. 2.5.

3.1. 3.3. 3.6. 4.3.

4.4.

<i>Povestea florii-soarelui</i> , după Tudor Pamfile	62
Textul nonliterar	64
<i>Puiul de elefant</i> , după Rudyard Kipling	66
Ascultăm și comunicăm	68
Proiectul <i>Plante și animale, între real și imaginar</i>	69
Recapitulare	70
Evaluare	72
Exersăm, corectăm, progresăm	74

6 SEMNELE NESCRISE ALE NATURII

COMPETENȚE

1.1. 1.3. 1.4. 2.4.

3.1. 3.4. 3.5. 4.2.

4.5.

<i>Semnul de iarbă</i> , după Silvia Kerim	76
Cuvântul – parte de vorbire. Substantivul	78
Afișul	79
<i>Natura nu te iartă</i> , după Passionaria Stoicescu	80
Substantivul – numărul și genul	82
Ascultăm și comunicăm	83
Recapitulare	84
Evaluare	85
Exersăm, corectăm, progresăm	86

7 ÎN LUMEA SUNETELOR ȘI A CULORILOR

COMPETENȚE

1.1. 1.3. 2.1. 3.1.

3.4. 3.5. 4.3.

<i>Fram, ursul polar</i> , după Cezar Petrescu	88
Adjectivul	90
Descrierea unui obiect. Descrierea unei activități	91
<i>Valea cu fluturi, cu păsări și cu flori</i> , după Fănuș Neagu	92
Adjectivul – numărul și genul	94
Descrierea unei persoane	95
<i>Pietricica și caracatița</i> , după Henri Cornélus	96
Scrierea unor instrucțiuni	98
Ascultăm și comunicăm	99
Recapitulare	100
Evaluare	101
Exersăm, corectăm, progresăm	102

8 ÎMPREUNĂ

COMPETENȚE

1.3. 1.4. 2.1. 2.4.

3.3. 3.5. 4.2. 4.4.

4.5.

<i>Zăpada mieilor</i> , după Mircea Sântimbreau	104
Pronumele	106
Numărul pronumelui personal	107
Proiectul <i>APA</i>	108
Cum să crezi un fluturaș publicitar	109
Ascultăm și comunicăm	110
<i>Din greșeală</i> , după Lev Tolstoi	111
Recapitulare	112
Evaluare	113
Exersăm, corectăm, progresăm	114

COMPETENȚE

1.3. 1.4. 2.2. 2.3.

3.1. 3.5. 4.2. 4.3.

<i>Max, Duc și nava cosmică</i> , după Walt Disney	116
Verbul	118
Invitația	119
Verbul. Numărul verbului	120
Ascultăm și comunicăm	121
E-mailul	122
<i>Aurel Vlaicu</i> , după Mihail Drumeș	123
Recapitulare	124
Evaluare	125
Exersăm, corectăm, progresăm	126

10 COMUNICAREA POLITICOASĂ ȘI RELAȚIILE CU CEILALȚI

COMPETENȚE

1.4. 2.5. 3.1. 3.2.

3.3. 4.1. 4.4.

<i>Matilda</i> , după Roald Dahl	128
Cum adresăm o rugămintă sau o cerere	130
Ascultăm și comunicăm	131
<i>O întâmplare deosebită</i> , după Călin Gruia	132
Recapitulare	134
Evaluare	135
Exersăm, corectăm, progresăm	136

11 JOC ȘI PRIETENIE

COMPETENȚE

1.2. 1.3. 1.4. 2.2.

3.2. 3.3. 3.5. 4.2.

4.4.

<i>Amintiri din copilărie (fragment)</i> , după Ion Creangă	138
Enunțul	140
Ascultăm și comunicăm	141
<i>Doi mari prieteni</i> , după Mihail Sadoveanu	142
Cartea poștală	143
<i>Aniversarea Gretei</i> , după Sandra Warren	144
Recapitulare	146
Evaluare	148
Exersăm, corectăm, progresăm	150

12 CURCUBEUL VACANȚEI

COMPETENȚE

1.3. 2.2. 3.1. 3.4.

3.5. 4.2. 4.4. 4.5.

<i>Vacanța</i> , de Emilia Căldăraru	152
<i>James și piersica uriașă</i> , după Roald Dahl	154
Proiectul <i>Cartea-Curcubeu</i>	156
Evaluare finală	157
În lumea cărților	160

Lucrează!

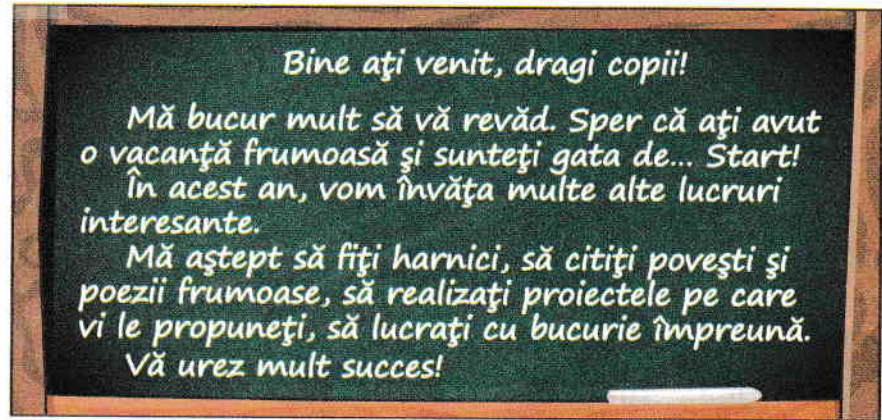
- 1 Care dintre imaginile de mai sus îți amintesc de vacanța ta? De ce?
- 2 Găsește o colegă sau un coleg care a vizitat locuri asemănătoare. Unul ascultă, celălalt povestește. Inversați rolurile. Ați trăit întâmplări asemănătoare?

Joc - În vacanță...

- Realizați, fiecare, un tabel asemănător celui alăturat.
- Adresați colegilor întrebări pentru a afla cine întrunește una dintre condițiile scrise.
- Scrieți în caseta respectivă numele colegului sau al colegei.
- Procedați în același mod pentru a completa toate casetele.
- Cel care a completat primul întregul tabel strigă **BINGO!**

A fost la munte.	A fost la mare.	A fost la bunici.	A fost în tabără.
A călătorit cu trenul.	A călătorit cu autocarul.	A călătorit cu avionul.	A călătorit cu autoturismul.
A fost la cinema.	A fost la bibliotecă.	A fost la muzeu.	A fost la teatru.
S-a plimbat cu bicicleta.	A sărit coarda.	S-a plimbat cu rolele.	A jucat șotronul.

Observă!

- 1 Cine crezi că a scris mesajul de pe tablă? Ce așteptări are persoana care a scris mesajul?

Lucrează!

- 2 Ești unul dintre copiii din fotografie. Scrie un text format din 5 – 7 propoziții despre ceea ce dorești să faci în noul an școlar.

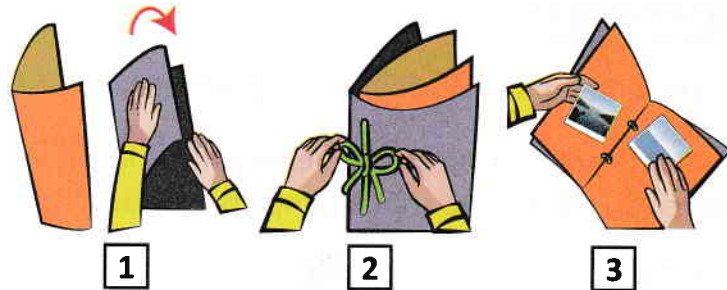
Atelier de creație - Albumul clasei

- 3 **Lucrați în grup.** Realizați un album în care fiecare dintre voi va așeza o fotografie sau un desen din vacanță.

Materiale necesare: cartoane colorate, bandă adezivă sau lipici, sfoară, foarfece și perforator.

Instrucțiuni:

- Îndoiți cartoanele colorate.
- Perforați-le, apoi legați-le cu o sfoară.
- Așezați fotografiile sau desenele voastre în album, fiecare pe câte o pagină, apoi scrieți un enunț prin care să explicați ce reprezintă acestea.

- 4 **Lucrați în perechi.**

a) Citiți poezia *Toamna* creată de copii ca voi.

Uite, rândunici, cocoare

Trec în zbor spre țări cu soare!

Aripi mari și aripioare

Zboară neîncetat.

Uite și școlari, spre școală

Trec voioși cântând!

Ca și ei și noi vom merge

Uite așa, în rând.

Toamna

autorii

b) Scrieți o poezie de două strofe cu titlul *Toamna*,

în care fiecare strofă să aibă patru versuri.

Afișați poezia la *Colțul cititorului* din clasa voastră.

LBRIS

We know
books

POVEȘTILE PĂMÂNTULUI

Atunci când citești e... ca și cum te-ai plimba printr-o poveste, iar poveștile sunt un fel de țări străine, locuite de ființe pe care nu le întâlnești zilnic, pe stradă.

Pornește în călătorie și vei afla cum să scrii în jurnalul de lectură despre ce-ai văzut și ce-ai auzit pe unde ai umblat, cu cine te-ai întâlnit, ce ți-a plăcut...

E important să știi cum să așezi în pagină ceea ce scrii! Și, pe măsură ce călătorești, îți poți strânge lucrările într-un portofoliu.

Despre toate acestea, vei afla în paginile care urmează.

după Ada Teodorescu

Înainte de a începe să vă povestesc întâmplările de necrezut prin care am trecut, dați-mi voie să mă prezint. Mă numesc **Spiridușul** cel bun al cărții. Locuința mea este, după cum cred că ați și bănuțit, într-o carte de povești. Stau ascuns acolo, între file, și aștept. Văd pe fețele voastre o întrebare și cred că am și ghicit-o.

Grija mea cea mai mare, de la care un Spiriduș nu are voie să se abată, este ca nu cumva cuvintele să se adune în așa fel încât să dea înțelesuri greșite. Tot eu, Spiridușul, sunt cel care, mai ales noaptea, vine în somnul copiilor să le amintească poveștile citite seara de părinții ori de bunicii lor.

Aici însă, în somn, e mai greu decât în carte. Și o să vedeți de ce. În carte mă ajută, cel mai mult și mai mult, scriitorul. El încearcă să povestească totul cât mai clar, pentru ca povestea să fie și frumoasă, dar și plină de învățăminte. Și cum scriitorii îi iubesc pe copii, niciodată vreunul dintre ei n-o să-i învețe ceva rău. De acest lucru, nu duc grijă. Cel mult, mă necăjesc cu vreun copil mai neatent ori mai zburdalnic, care nu vrea să lase ca înțelesul poveștii să-i lumineze fruntea prinsă în zulfii aurii.

Am mari necazuri însă cu Spiridușul din vis. El, Spiridușul cel rău, vrea să-i pedepsească pe copiii neascultători. Le schimbă în vis personajele, le face mai mari și mai **haine** decât le-au inventat scriitorii și le pune să-i urmărească și să-i sperie, drept pedeapsă pentru **poznele** de peste zi.

Eu sunt un spiriduș bun. Și, deși locuiesc într-o minunată carte de povești și mă consider fericit pentru asta, nu am o clipă de liniște.

Întâi și întâi, pentru că băiețelul în cartea căruia stau nu are pic de astâmpăr. Tocmai când bunica ori mama îi citește mai **cu sânț** din carte, vrea ceai, vrea biscuiți.

După ce ascultă povestea, el vrea să afle tot felul de răspunsuri la întrebări care mai de care mai surprinzătoare:

– De ce a bătut moșul cocoșul și cocoșul, dacă tot l-a pedepsit degeaba, de ce s-a mai întors cu punguța cu bani?

– De ce s-a împrietenit Harap-Alb cu Spânul, că doar știa că e om rău, și dacă tot l-a luat slugă, de ce calul lui, care era năzdrăvan și l-a scos din atâtea greutăți, nu l-a sfătuit să nu intre în fântână?

– De ce a trebuit capra să cânte iezilor ca s-o recunoască? Doar casa avea ferestre și era suficient ca ea să se arate la una dintre ele, ca iezii să o vadă și să-i deschidă ușa!

Unui asemenea copil, e greu să-i răspunzi la toate întrebările. Mă ajutați voi, prieteni?

Vocabular

haine – rele la inimă, fără milă

pozne – năzbății, glume

cu sânț – cu tragere de inimă

Scriere corectă

* Spiridușul cel rău vrea **să-i** pedepsească pe copiii neascultători. (**să îi**)

* Scriitorul îi iubește pe cititorii **săi**. (**lui**)

1 Caută în text informații și formulează răspunsuri la întrebări.

- Unde locuiește Spiridușul cel bun?
 - a) în visul copiilor
 - b) într-o carte de povești
 - c) într-o fântână
 - d) într-o casă
 - Cine îi provoacă neazuri Spiridușului celui bun?
 - a) copiii neascultători
 - b) copiii neatenți
 - c) Spiridușul cel rău
 - d) scriitorul
 - Ce grijă are Spiridușul cel bun?
 - a) că părinții le citesc copiilor poveștile
 - b) că îl ajută scriitorul
 - De ce vine Spiridușul în somnul copiilor?
 - a) pentru că îi iubesc pe aceștia
 - b) pentru că îi învețe niciodată ceva rău pe copii,
 - c) pentru că îi învețe niciodată ceva rău pe copii,
 - d) pentru că îi iubesc pe aceștia
 - e) pentru că îi învețe niciodată ceva rău pe copii,
 - f) pentru că îi iubesc pe aceștia
- Spiridușul cel bun ca nu cumva cuvintele Spiridușul vine să le amintească*
- De ce încearcă scriitorul să povestească totul cât mai clar într-o carte?

2 Transcrie fiecare afirmație însoțită de explicația corectă din text.

- a) Spiridușului îi este mai ușor când este în carte decât în visul copiilor,
 - pentru că părinții le citesc copiilor poveștile
 - pentru că îl ajută scriitorul
- b) Scriitorii nu o să îi învețe niciodată ceva rău pe copii,
 - pentru că îi iubesc pe aceștia
 - pentru că povestea să fie și frumoasă, dar și plină de învățăminte

3 Formulează răspunsuri la întrebările următoare.

- a) Cum îi pedepsește Spiridușul cel rău pe copii, pentru pozele de peste zi? Scris două moduri în care procedează el.
- b) De ce Spiridușul cel bun nu are o clipă de liniște, deși locuiește într-o minunată carte de povești? Scris două motive.

4 Exprimă-ți părerea, bazându-te pe informații din text.

- a) Spiridușul cel bun stă ascuns între filele cărții de povești și așteaptă. Ce crezi că așteaptă?
- b) Care momente te-au făcut să reacționezi așa cum sugerează imaginile de mai jos? Motivează.

5 Ai aflat din text ce nelămuriri are băiețelul neastâmpărat, în cartea căruia stă Spiridușul. Ce răspunsuri crezi că ar putea primi la întrebările sale?

Atelier de creație - Fel de fel de întrebări și răspunsuri

- 6 a) Scrie întrebarea pe care ai adresa-o spiridușului din cartea ta de povești. Semnează-te.
- b) Pune foaia într-o cutie, împreună cu ceilalți colegi.
- c) Extrage din cutie o altă foaie și răspunde în scris la întrebare. Dă foaia celui căruia îi aparține.

În realizarea ilustrațiilor se ține seama de:

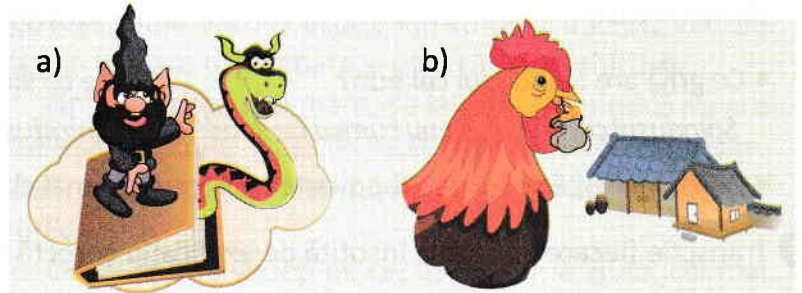
- vârsta și alte însușiri ale personajelor prezentate în text;
- vestimentația adecvată timpului când se petrec întâmplările prezentate;
- detalii despre locul unde se petrec întâmplările.

1 Răspunde la întrebări.

- Cum se numește autorul textului *Spiridușul cel bun al cărții*?
- Ce legătură ai descoperit că există între text și titlul acestuia?

2 Citește din text:

- enunțul din care afli cine are grijă de cuvintele din cărțile de povești;
- fragmentele corespunzătoare ilustrațiilor din dreapta.

Lucrează!

3 Discută cu un coleg sau o colegă:

- Spiridușul cel rău a modificat copertele de mai jos. Cum ai putea corecta ce a modificat el, astfel încât copertele să ilustreze conținutul cărților?

- Alege din biblioteca clasei o carte cu povești ilustrate. Tu descrii o ilustrație, iar colegul sau colega ta recunoaște povestea și spune titlul ei. Schimbați rolurile.

4 Observă ilustrația textului *Spiridușul cel bun al cărții*. Este potrivită pentru acest text? Motivează răspunsul.

Atelier de creație - Galeria personajelor fantastice

5 **Lucați în perechi.** Realizați, prin desen sau colaj, un personaj în care să îmbinați elemente și însușiri specifice mai multor personaje cunoscute de voi. Alegeți un nume potrivit pentru acesta. Prezentați colegilor lucrarea, apoi expuneți-o la *Colțul cititorului*.

Joc - Povești încurcate

- Formați grupuri de câte 5 colegi. Alegeți o poveste cunoscută de toți membrii grupului. Pornind de la o secvență a poveștii, realizați un scurt text în care personaje din alte povești intervin și modifică desfășurarea evenimentelor.
- Prezentați în fața clasei scenariul imaginat de voi, interpretând fiecare câte un personaj.

▶ Ascultă povestea *Pescarul și delfinii*, după Gheorghe Onea, din manualul digital.

Lucrează!

1 Stabilește ordinea în care au loc întâmplările ilustrate mai jos.

2 Completează spațiile punctate cu informații din textul audiat.

- a) Într-o noapte cu lună plină, în năvodul pescarului s-a prins un
- b) Tatăl Delfinului de Aur era
- c) Pescarul își luă fiul în barcă, la pescuit, deoarece
- d) Pescarul a fost dus în Împărăția Tăcerii de către
- e) Pescarul și-a recunoscut fiul așezat pe

3 **Lucrați în perechi.** Discutați despre modul cum ați ilustra povestea ascultată.

4 a) Privește, cu atenție, imaginile de mai jos. Pe fiecare coloană, acestea ilustrează **începutul**, **continuarea** și **sfârșitul** unor întâmplări.

b) **Lucrați în grupuri de câte trei.** Realizați, oral, trei povestiri cu ajutorul ilustrațiilor. Fiecare dintre voi își alege o anumită culoare și povestește întâmplările din partea indicată de culoarea aleasă.

ÎNCEPUTUL

CONTINUAREA

SFÂRȘITUL

Se spune că mai întâi a fost făcut cerul cel fără de capăt, apoi Pământul cel înconjurat de ape și toate câte sunt într-însele, iar la urmă a apărut omul **hărăzit** să fie stăpân peste toate făpturile și vietățile pământului, apelor și văzduhului. După aceea, toate au aflat ce îndatoriri au.

Așa s-a rânduit, cerul să fie pentru respirarea oamenilor și a vietăților și loc de petrecere pentru zburătoare, iar plantele să tragă din el, prin frunze, hrană trebuincioasă.

Soarelui i s-a dat poruncă, prin razele sale de foc, să încălzească aerul, pământul și apele și să-și reverse lumina sa asupra tuturor făpturilor aflate sub bolta cerului.

Luna cea schimbătoare și stelele cele fără de număr au fost însărcinate ca ele să fie lumina toarele nopților, ca vietățile sălbatice și fricoase, ieșind din ascunsele lor vizuini, să-și poată afla hrana în vremea nopților.

Mărilor fără de fund și lin stătătoare și apelor celor curgătoare le-a fost hărăzit ca în ele să se adăpostească fel de fel de pești și vietăți, ca ele să stingă setea oamenilor și a vietăților și, pe urmă, ca **prisosul** apelor lor să se ridice în formă de abur în aer și, apoi, la vreme de trebuință să cadă pe pământ în formă de ploaie și omăt.

La urmă veni și Pământul ca să ia spre știință de îndatorirea lui și Creatorul i-a zis:

– Tu, negrule Pământ, să hrănești cu ierburile cele mirositoare și cu pomii cei roditori ce vor răsări și se vor hrăni din glia ta, toate vietățile, animalele și pe toți oamenii lumii!

Auzind Pământul această poruncă, s-a cutremurat de frică, după care i s-a schimbat neteda-i față în munți și văi și a zis:

– Mă prind să hrănesc, să cresc și să adăpostesc toate ierburile, pomii, vietățile și dobitoacele lumii, dar nu mă prind să hrănesc **sumedenie** de oameni ce va fi cu vremea pe pământ. Nu mă prind să hrănesc pe om, fiindcă el, rânduit stăpân peste toate cele, nu va voi să mă lucreze și să mă îngrijească și așa **să-și agonisească** cele de trebuință, ci va aștepta ca toate să i le dau de-a gata, așa cum s-ar zice, mură în gură. De aceea, nu mă prind să-l hrănesc pe om. Poate vor să facă aceasta luminosul Soare, blânda Lună, strălucitoarele stele sau întinsele și nemărginitele mări.

(din *Legende populare românești*)

Descoperă textul!

1 Transcrie, apoi completează pe linie, **A** dacă afirmațiile sunt adevărate sau **F**, dacă sunt false.

- Se spune că mai întâi a fost făcut cerul. _____
- Soarele a fost hărăzit să fie stăpân peste toate făpturile și vietățile pământului. _____
- După cer, a fost făcut Pământul cel înconjurat de ape și toate câte sunt într-însele. _____
- Luna a fost însărcinată să-și reverse lumina asupra tuturor făpturilor aflate sub bolta cerului. _____
- Pământului i-a fost rânduit să hrănească toate vietățile, animalele și pe toți oamenii lumii. _____

Vocabular

- hărăzit** – destinat, sortit, rânduit
prisosul – ceea ce depășește
necesarul, surplusul
sumedenie – mulțime, puzderie
să agonisească – să strângă

Scriere corectă

- Creatorul **i-a** zis Pământului să hrănească toate vietățile. (**a zis lui**)
- Pământul crede că omul o să **ia** cele de trebuință de-a gata. (**va lua**)

2 Completează spațiile punctate, selectând cuvintele potrivite din text, scrise pe nori.

cerul razele
 luna stelele
 mărilor pomii

lin stătătoare
 cei roditori
 zburătoare
 de foc

cea schimbătoare
 cel fără de capăt
 cele fără de număr
 trebuincioase

3 Formulează răspunsuri la întrebări.

- a) De ce au fost însărcinate Luna și stelele să fie luminătoarele nopților?
 b) De ce nu s-a angajat Pământul să-l hrănească pe om?

Lucrează!

4 Exprimă-ți părerea, folosind informații din text.

- a) Dacă aș fi un iepuraș, i-aș mulțumi Lunii, pentru că
 b) Dacă aș fi un pește, le-aș mulțumi apelor, pentru că
 c) Îi promit Pământului că, pentru

5 Ce fragment din text te-a surprins? Notează-ți impresiile urmând pașii de mai jos.

• Ce vei face?

Vei face *Jurnalul cu dublă intrare*.

• Când vei face?

Pe măsură ce vei citi un text.

• Cum vei face?

Vei împărți foaia de scris în două părți egale, separate printr-o linie verticală.

În partea stângă vei transcrie un fragment care ți-a atras atenția.

În partea dreaptă vei motiva alegerea făcută, vei scrie impresii.

• De ce vei face?

Ca să stabilești o legătură între întâmplările citite și cele trăite de tine.

Exemplu:

Fragmentul ales	Impresii
<i>Nu mă prind să hrănesc pe om, fiindcă el, rânduind stăpân peste toate, nu va voi să mă lucreze și să mă îngrijească și așa să-și agonisească cele de trebuință, ci va aștepta ca toate să i le dau de-a gata, așa cum s-ar zice, mură în gură.</i>	Am ales acest fragment pentru că M-a făcut să mă gândesc la Când l-am citit, am simțit Mi-a amintit de Sunt de acord cu / Nu sunt de acord cu Sunt nelămurit(ă) de

În coloana cu impresii, poți completa doar anumite enunțuri dintre cele date sau poți adăuga și alte comentarii prin care să îți motivezi alegerea făcută.

Joc - Schimburi

- Unii copii vor întruchipa elementele naturii descrise în textul *Povestea Pământului și a muncii: Soarele, Luna cu stelele, mărilor, Pământul*. Alți copii vor juca rolurile viețuitoarelor: **oamenii, animalele, plantele**.
- Jucați *Cereți și dăruți!* **Exemplu:** Oamenii vin spre Soare și îi cer căldură, Soarele dăruiește oamenilor ce au cerut, apoi le cere să-i vadă mai des afară (în parcuri, pe biciclete, la munte etc.).

după Nina Cassian

Cândva, într-o țară de foarte departe,
Trăia o domniță, cu nasul în carte.
Nimic nu vedea, n-auzea ce se întâmplă,
Citea **fără preget** cu un deget la tâmplă.

Și câte-un **mierloi**

Zicea: „Hai cu noi
În blânda pădure de cetini!”

Domnița tăcea,
Țâfnoasă și rea,
Și nu avea niciun prieten.

Treceau anotimpuri cu soare și ploaie,
Cu ierburi și flori, cu ninsori și pâraie.
Domnița, cu nasul în carte întruna,
Uita cum e soarele, roua și luna.

Și n-avu-ncotro:

Uită cum și ce
Bogată e viața cea vie.

Că soarele-i **O**,

Și luna e **C**,

Atâta apucase să știe.

Domnița mândră era ca păunul:
„Mai multe ca mine nu știe niciunul!”
Și, nepăsătoare, cu nasul în carte,
De tot ce e-n jur era foarte departe.

Observă!

- 1 Cum este așezat în pagină textul *Deșteaptă-te, române!* de Andrei Mureșanu, față de textul de mai sus?

Descoperă textul!

- 2 Formulează răspunsuri la întrebări.
 - a) Unde trăia domnița?
 - b) De ce domnița nu vedea nimic și nu auzea ce se întâmplă în jur?

Venea câte-un miel,
Intra în castel,
Zicând:
„Hai, domniță, la stână,
Să vezi ciobănași,
Și **urdă**, și caș,
Și cea mai gustoasă smântână!”

„Mai lasă-mă, zău, cu prostiile tale!
La stână-oi veni când găsi-voi cu cale.
Acuma nu-mi pasă de oameni și miei.
Știu una și bună: să iau premiu-ntâi!”

Vocabular

fără preget – fără întrerupere, continuu

mierloi – o specie de pasăre

țâfnoasă – înfumurată, îngâmfată

urdă – produs lactat care se obține prin fierberea și închegarea zerului gras, rămas de la prepararea cașului sau de la alegerea untului

Scriere corectă

- Să vezi ciobănași, și urdă, și caș, și **cea** mai gustoasă smântână!
- Domnița nu va ști niciodată **ce-a** pierdut. (**ce a**)

IMPORTANT

Textul tipărit poate fi așezat în pagină pe una, două sau mai multe coloane. Lectura începe de la coloana din stânga.

- c) Ce voia domnița să obțină?
- d) La ce a renunțat pentru a-și atinge scopul?
- e) Ce animale o îndemneau pe domniță să admire lucrurile din jurul ei?